Βαθμίδα Εκπαίδευσης	Δ/θμια
Γνωστικό Αντικείμενο	Νεοελληνική Λογοτεχνία
Ισχύον ΠΣ / Τάξη	Β΄ Γυμνασίου
Ισχύον ΠΣ / Κεφάλαιο (σχ. βιβλίου)/ Παράγραφος (σχ. βιβλίου)	Άξονες γνωστικού περιεχομένου: Οικογενειακές σχέσεις & Η βιοπάλη – Το αγωνιστικό πνεύμα του ανθρώπου Ενδεικτικές θεμελιώδεις έννοιες διαθεματικής προσέγγισης:άτομο-κοινωνία/σύνολο | ελευθερία, ισότητα | πόλεμος-ειρήνη | σύγκρουση, αγωνιστικότητα | ζωή-θάνατος
Νέο ΠΣ / Τάξη	Β΄ Γυμνασίου
Νέο ΠΣ / Θεματικό Πεδίο / Θεματική Ενότητα	Ανάγνωση ολόκληρου λογοτεχνικού έργου (*Το ημερολόγιο της Άννα Φρανκ*)[1] σε συσχετισμό με τους άξονες: Οικουμενικές αξίες – Κοινωνικά προβλήματα, Ελευθερία – Ανελευθερία& Ταυτότητες – Διλήμματα – Προκλήσεις
Διάρκεια	Δεν προσδιορίζεται. Εξαρτάται από το πλαίσιο και τη συγκεκριμένη, κάθε φορά, στόχευση του εκπαιδευτικού

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα (ΠΜΑ)
Νέου Προγράμματος Σπουδών (ΝΠΣ)

1) Να αναγνωρίζουν τη σημασία της σχέσηςόλου-μέρους στη λογοτεχνία.
2) Να απολαμβάνουν το λογοτεχνικό βιβλίο εντός και εκτός τάξης και να αποκτούν αναγνωστικές συνήθειες.
3) Να εμπλέκονται σε παιγνιώδεις δραστηριότητες δημιουργικής έκφρασης και γραφής που συμβάλλουν στην καλλιέργεια της αγάπης για τη λογοτεχνία.
4) Να κατανοήσουν ότι χρειάζονται τη λογοτεχνία, γιατί με αυτήν αποκτούν εμπειρίες χρήσιμες για να λειτουργήσουν συνειδητά ως συνάνθρωποι.

Προτάσεις – Δραστηριότητες του εμπλουτισμένου ΝΠΣ & του Οδηγού Εκπαιδευτικού (https://www.iep.edu.gr/nea-programmata-spoudon/)

Ενδεικτική επιλογή κειμένων (από όλα τα προτεινόμενα εγχειρίδια):

- Εισαγωγικό απόσπασμα από το λογοτεχνικό έργο *Άννα Φρανκ* στη συστάδα: Ελευθερία-Ανθρώπινα δικαιώματα (βλ. *Λογοτεχνία Β΄ Γυμνασίου: Απ' το ανοιχτό παράθυρο*, σ. 13).
- Μ. Αναγνωστάκης, «Απολογία νομοταγούς» (βλ. *Νεοελληνική Λογοτεχνία Β΄ Γυμνασίου-Βιβλίο μαθητή/μαθήτριας*, σ. 53).
- Γ. Ρίτσος, «Μαντατοφόρες» (βλ. *Ανθολόγιο λογοτεχνικών κειμένων*, σσ. 25-26).

Περαιτέρω εξειδίκευση των ΠΜΑ:

1. Πώς επιμέρους γεγονότα οικοδομούν την ταυτότητα των ηρώων και πώς αυτή αποτυπώνεται με διαφορετικούς τρόπους.
2. Με ποιον τρόπο συνομιλούν ήρωες από διαφορετικά περιβάλλοντα, οι οποίοι βιώνουν παρόμοιες εμπειρίες.

[1]Ορισμένες από τις δραστηριότητες μπορούν να υλοποιηθούν στη διάρκεια του σχολικού έτους και καθώς η ανάγνωση του λογοτεχνικού έργου θα προχωρεί. Άλλες μπορούν να υλοποιηθούν στο πλαίσιο της διδασκαλίας κάθε προτεινόμενου κειμένου από τη συστάδα, εφόσον, όμως, η ανάγνωση του λογοτεχνικού έργου θα έχει προχωρήσει. Άλλες, τέλος, μπορούν να αποτελέσουν δραστηριότητες ανακεφαλαίωσης στη μελέτη του λογοτεχνικού έργου.

Ενδεικτικές δραστηριότητες οι οποίες προτείνονται από τα εγχειρίδια

1. Ποιο είναι το σκηνικό που επικρατεί στην Ευρώπη (σημ. συντ.: κατά την περίοδο του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου) και ποιες συνέπειες φαίνεται ότι μπορεί να έχει στη ζωή των παιδιών; Πώς αντιμετωπίζει τις εξελίξεις αυτές η ηρωίδα (σημ. συντ.: η Άννα Φρανκ); (βλ. *Λογοτεχνία Β΄ Γυμνασίου: Απ' το ανοιχτό παράθυρο*,σ. 13).
   (σημ. συντ.: η δραστηριότητα μπορεί να συνδεθεί διαθεματικά και με το μάθημα της Ιστορίας).
2. Οι μαθητές/-τριες απαντούν στο ερώτημα πώς καταφέρνει το ποιητικό υποκείμενο (σημ. συντ.: ο Μ. Αναγνωστάκης) να αντιμετωπίσει τους περιορισμούς που υφίσταται και πώς αξιοποιεί την ειρωνεία στην προσπάθειά του αυτή; (βλ. *Νεοελληνική Λογοτεχνία Β΄ Γυμνασίου-Βιβλίο μαθητή/μαθήτριας*,σ. 54).
   (σημ. συντ.: η δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη συνδρομή και του *Λεξικού Λογοτεχνικών Όρων*).
3. Οι μαθητές/-τριες γράφουν ένα δικό τους κείμενο (100 λέξεις), αξιοποιώντας τις λέξεις του ποιήματος του Γ. Ρίτσου: λευτεριά, ήλιος, ψωμί, αίμα, κόσμε, παιδί (*Ανθολόγιο λογοτεχνικών κειμένων*,σ. 26).

Ενδεικτικές δραστηριότητες που προτείνονται από τις συντάκτριες του παρόντος, προκειμένου τα τρία (3) επιλεγμένα κείμενα να συνδεθούν και να τροφοδοτήσουν τη διδασκαλία ολόκληρου του λογοτεχνικού έργου.

1. Οι μαθητές/-τριεςεπιλέγουν ένα κεφάλαιο ή μία καταχώριση ημερολογίου (π.χ., καταχώριση για τη ζωή στην κρυψώνα ή καταχώριση για τον φόβο της σύλληψης) και απαντούν: α) Τι θα χάναμε αν έλειπε αυτό το μέρος; 2) Πώς συμβάλλει στην εξέλιξη της ηρωίδας; γ) Πώς συνδέεται με το συνολικό μήνυμα του έργου;
2. Οι μαθητές/-τριες καταγράφουν σε padlet ή e-mewall τη βιβλιοθήκη των εντυπώσεών τους. Κάθε μαθητής/-τρια αναρτά αγαπημένο απόσπασμα, εικόνα ή τραγούδι που του θυμίζει το βιβλίο (ανακεφαλαιωτική δραστηριότητα).
3. Οι μαθητές/-τριες δημιουργούν ένα ψηφιακό προφίλ για την Άννα: φωτογραφία προφίλ, 5 αναρτήσεις, stories από την κρυψώνα, hashtags (το προφίλ μπορεί να κατασκευάζεται και να επικαιροποιείται σταδιακά).
4. Οι μαθητές/-τριες συζητούν πραγματικά διλήμματα (τι θα έκανα εγώ;): Θα μπορούσα να αντέξω δύο χρόνια σε απομόνωση; Τι σημαίνει να σου στερούν την ελευθερία; (η συζήτηση μπορεί να οργανωθεί δύο φορές: μία στην αρχή της ανάγνωσης του λογοτεχνικού έργου και μία όταν η ανάγνωση θα έχει ολοκληρωθεί, ώστε να διερευνηθεί κατά πόσον οι αντιλήψεις επηρεάστηκαν από τη λογοτεχνική συνθήκη).
5. Οι μαθητές/-τριες οργανώνουν μια συζήτηση ανάμεσα στην Άννα Φρανκ και στον Μανώλη Αναγνωστάκη. Το θέμα της συζήτησης θα μπορούσε να είναι σχετικό με τα όρια της «ποιητικής» ελευθερίας. Η συζήτηση θα μπορούσε, επίσης, να παρουσιαστεί ως μικρό δρώμενο ή ως ψηφιακή αφήγηση.
6. Οι μαθητές/-τριες προσθέτουν μία ακόμα γυναίκα (την Άννα Φρανκ) στο ποίημα του Γ. Ρίτσου. Τι θα έλεγε;
   Επιπλέον, μπορούν να συνδέσουν το ποίημα με την αυθεντική εμπειρία του ποιητή(βλ. πιο κάτω, 3ο προτεινόμενο ΨΜΑ).

ΣΗΜ.: Όλες οι δραστηριότητες μπορούν να υλοποιηθούν είτε ατομικά είτε ομαδικά, εφόσον γίνει κατανομή αρμοδιοτήτων στο πλαίσιο των ομάδων.

Διαθέσιμοι εκπαιδευτικοί πόροι από το πολλαπλό βιβλίο (ΨΜΑ, δραστηριότητες, κ.ά.) ενδεικτικά:

- εικόνα: από το βιβλίο των Folman, A. &Polonsky, D. (2017),*Το Ημερολόγιο της Άννας Φρανκ – GraphicDiary* (μτφρ. Μ. Ντεκάστρο), Αθήνα: Πατάκης (βλ. *Λογοτεχνία Β΄ Γυμνασίου: Απ' το ανοιχτό παράθυρο*, σ. 13).

- εικόνα: Γιάννης Γαΐτης (1968), *Η δολοφονία της Ελευθερίας*(βλ. *Νεοελληνική Λογοτεχνία Β΄ Γυμνασίου-Βιβλίο μαθητή/μαθήτριας*, σ. 54).
- σύνδεσμος 3: https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/9082(βλ. *Ανθολόγιο λογοτεχνικών κειμένων*,σ. 25).

Ανάθεση εργασίας:

Α. Δημιουργία ψηφιακού μουσείου με θέμα: «Η δύναμη της ανθρώπινης αξιοπρέπειας»

Οι ομάδες δημιουργούν ψηφιακή έκθεση με: αποσπάσματα από τα κείμενα, φωτογραφίες εποχής (Άννα Φρανκ), χρονολόγιο (Άννα Φρανκ), ηχητική αφήγηση, προσωπικό αναστοχασμό: «τι έμαθα για τον άνθρωπο μέσα από αυτά τα κείμενα».

ή

Β.Δημιουργία αναγνωστικού ημερολογίου

Μετά από κάθε κεφάλαιο που μελετούν οι μαθητές/-τριες συμπληρώνουν στο ημερολόγιό τους:

- το απόσπασμα που ξεχώρισαν,
- την πιο δυνατή εικόνα,
- μια ερώτηση που τους γεννήθηκε κατά την ανάγνωση,
- ένα ερώτημα που θα επιθυμούσαν να θέσουν στην Άννα.

Επιπλέον: μπορούν να γράψουν το οπισθόφυλλο του βιβλίου, με τρόπο ελκυστικό ώστε να προσελκύσουν αναγνώστες, ή να δημιουργήσουν έναν σελιδοδείκτη ή να δημοσιεύσουν μια τεκμηριωμένη κριτική για το βιβλίο.